

دوز
جهانی
کاهش
آثار
پایداری
بینوی

آلودگی و بوی تغفن،
اهمی کانی دینار و
جوچه سازی را به ستوه
آورده است

۴

قهله برد بی دهد، ههل ئه کا
به یاخ،
کونه ههوارگهی یاری پر ده ماخ
ناساندنی ژیان و ژینگهی
گوندی "نه نه"

۵

یک ماه از فصل پاییز هم
گذشت؛ اما جنگل‌های
مریوان و سروآباد بی
امان در میان شعله‌های
آتش

۶



بيانیه مشترک انجمن‌های زیست محیطی غرب و جنوب غرب

کشور در رابطه با بحران آتش سوزی جنگل‌های زاگرس

"از زمین محافظت کنید، به راستی که آن مادر شماست. پامبر اکرم (ص)"

طولانی مدت بر سیکل مواد معدنی و آلی، اکوسیستم، ترکیب گونه‌ها، رشد و توسعه گیاهان، زندگی گیاهی و جانوری و خاک و همچین آب شویی و فرسایش خاک و خطر سیل می‌باشد. سال‌هast که سوختن پیکر سبز و با طراوت جنگل را در قبال دید گانمان می‌بینیم، فریاد جانکاه ته درخت را می‌شنویم و به خرمنگاه آتشی که سالیان گذشته انبوی از درختان مازو، زالزالک و بنه را به نابودی می‌کشاند، نگریسته ایم.

حجم گسترده آتش سوزی چند سال اخیر و بحران حاضر در زاگرس به امری غیر قابل انکار تبدیل شده است. لذا ما به عنوان انجمن‌های زیست محیطی غرب و جنوب

غرب کشور از مسئولین محترم خواستاریم:

۱- بر طبق اصل ۵۰ قانون اساسی با چنین بحران‌هایی مقابله کرده و تمامی ارگان‌ها جهت کنترل آتش سوزی‌ها به شیوه‌ای کارآمد اقدام نمایند.

۲- عوامل این آتش سوزی‌ها را شناسایی کرده و بر طبق ضوابط قانونی با آن‌ها برخورد نمایند.

۳- در جهت تعیین غرامت و ترمیم این منابع ملی گام‌هایی بنیادین بردارند.

۴- ارگان‌های دولتی در جهت آگاهی بخشی و فرهنگ سازی به عموم مردم از طریق رسانه‌های جمعی و سیستم آموزشی اقداماتی جدی به عمل آورند.

از سویی دیگر نیز از تمامی اقسام مردم خواستاریم با اعتقاد به این که آخرین درخت آخرین انسان است، نسبت به حفظ و ترمیم این منابع خدادادی حساس بوده و هر وجودی در جایگاه خوبیش از مناطق خود در تمام زمینه‌ها محافظت نماید.

"سازمانهای مردم نهاد غرب و جنوب غرب کشور"

مهر ماه سال ۱۳۸۹

نشست هم‌اندیشی سازمان‌های مردم نهاد منطقه غرب کشور، از سوی سازمان محیط زیست و میزانی موسسه سبز پژوهان الوند همدان برگزار شد. این نشست روز یکشنبه مورخ ۱۱/۱۱/۸۹ در حالی در هتل خاتم همدان برگزار شد که جنگل‌های زاگرس همچنان در آتش می‌سوختند. در این نشست ۲۸ سازمان مردم نهاد زیست محیطی از استان‌های لرستان، ایلام، کرمانشاه، آذربایجان غربی، همدان و کردستان حضور داشتند. انجمن سبز چیا، به نمایندگی از سبزاندیشان مریوان و سروآباد در این نشست شرکت فعال داشت.

با اسمه تعالی

طراوت روح و زندگی را بی‌گمان درخت و نفس زنده خلق را برگ سبز آن به آدمی می‌دهد. جنگل بستر اصلی حیات است، پوشش آن را زی است برای بقا و حلقة آغازین حیات بشری می‌باشد. هر سلیقه و ذوقی را می‌پذیرد، با هر دشمنی دوست و به هر آدمی بازدمی می‌دهد. یک تن است اما سه انسان بزرگ و باور اندیش را زنده نگه می‌دارد. زیبایی جنگل انکار ناپذیر و فقدانش تاسف بار است. همان گونه که فوایدش عاید همگان می‌باشد، مضرات نابودیش نیز دامن گیر بشری است.

عرضه جنگل‌های زاگرس بنابراین ادعای ادله بسیاری از اکولوژیست‌ها، یکی از اکوسیستم‌های منحصر به فرد دنیا می‌باشد. این جنگل‌ها با تنوع جالب آن از استعداد بسیار خوبی برای زادآوری و تکثیر برخوردارند و از سویی دیگر زاگرس زایشگاه، زیستگاه و گورستان تمدن‌ها، جنگل‌ها و دلاوری‌هایی می‌باشد که تاریخ بشر همواره به دیده احترام در مقابل آن سر تعظیم فرود آورده است.

باید یادآور شد که این طبیعت زیبا با خطر جدی نابودی روبرو است و خطرات زیادی آن را تهدید می‌کند. یکی از مهمترین این خطرات آتش است که دارای اثرات

سخن آغازین

به نام آفریننده طبیعت و زیبایی

ما و مخاطرات طبیعی

به مجموعه خطراتی که با منشا طبیعی، جان و مال انسان‌ها را تهدید می‌کند، بلاای طبیعی می‌گویند. مخاطرات طبیعی به دو دسته؛ با منشا درون زمینی مانند: زلزله و آتش‌شان، و همچنین بیرون زمینی مانند: سیل و بیمن و... تقسیم می‌شود. آنچه مسلم است کشور ایران و به خصوص ما زاگرس نشینان به دلیل قرار گرفتن در روی گمربند زلزله در معرض وقوع این مخاطرات قرار داریم. عبور گسل سراسری زاگرس از نزدیکی شهرستان‌های مریوان و سروآباد و همچنین رخ دادن زلزله‌هایی باشد و در جات مختلف، این مساله را تایید می‌کند. اما تا چه حد ما برای مقابله با این مخاطرات آمادگی داریم؛ این مساله جای سوال است. ساخت و سازهای غیر مجاز و ساختمنهای نامحکم، سیمای محل زندگی ما را به شهری بی‌نظم و آشفته تبدیل نموده که علل آن به عدم نظارت و انجام وظایف دستگاه‌ها و ادارات مربوطه چون شهرداری، مسکن فرهنگ شهرنشینی خود مردم در این مورد بروی گردد که در صورت رخدادن هر رویداد طبیعی همچون زلزله، بی‌شک ما شاهد فاجعه‌ای انسانی خواهیم بود.

موضوع شماره آینده ویژه نامه چیا: "میراث فرهنگی و وظایف مردم و مسئولین در قبال آن" می‌باشد. لذا از علاقمندان خواهشمندیم که مقالات و نظرات خود را در این زمینه به دفتر نشریه ارسال نمایند.



حالی در هتل خاتم همدان برگزار شد که جنگل های زاگرس همچنان در آتش می سوختند.

در این نشست مهندس شریفی سپرست دفتر سازمان های مردم نهاد وزارت کشور به ایراد سخنانی در باب ساختار کل سازمان های مردم نهاد پرداخت و مسایل و مشکلات مربوط به آن را مورد توجه قرار داد. بعد از ایشان مهندس فدایی مدیر کل دفتر آموزش و مشارکت های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست کشور نیز به سخنانی پرداختند. ایشان در خصوص دیدگاه ها و خط مشی سازمان در زمینه جلب مشارکت های مردمی موارد خاصی را ذکر کردند. بعد از ایشان نیز سازمان های مردم نهاد به بررسی نقاط قوت، ضعف و فرسته های پیش روی مشارکت سازمان های مردم نهاد زیست محیطی در قالب گروه بندی پرداختند و نهایتا نتایج کار گروه ها در قالب بیانیه ای به سازمان محیط زیست کشور تحویل داده شد.

لازم به ذکر است که در این نشست مدیران کل محیط زیست استان ها و مسئولین مشارکت های مردمی و ادارات کل محیط زیست و استانداری ها نیز حضور داشتند.

در این نشست ۲۸ سازمان مردم نهاد زیست محیطی از استان های لرستان، ایلام، کرمانشاه، آذربایجان غربی، همدان و کردستان حضور داشتند. در این جلسه انجمن های زیست محیطی غرب کشور از مسئولین خواستار برداشتن گام های عملی شدند. اخبار و بیانیه های دیگر سازمان های مردم نهاد زیست محیطی، متعاقبا اعلام خواهد شد.

کمیته زنان انجمن سبز چیا فعال شد

کمیته زنان انجمن سبز چیا با توجه به ضرورت آگاهی بخشی زیست محیطی در حیطه های بهداشت و حفاظت از محیط زیست فعال شد. هدف این کمیته بررسی نقش زنان در بازسازی فرهنگی و سالم سازی محیط زیست می باشد. شایان ذکر است که زنان با توجه به توانایی خود به دلخواه در هر کمیته ای می توانند قرار گیرند اما کمیته زنان فقط از اعضای زن تشکیل شده و از سوی خود آنان مدیریت می شود. این کمیته در روزهای چهارشنبه ساعت ۱۵ الی ۱۸ عضو می پذیرد.

نجات ماهیان سد گاران

در شماره گذشته نشریه چیا خبری مبنی بر اقدام انجمن سبز چیا جهت نجات جان ماهیان در پشت سد گاران چاپ شد که خوشبختانه این اقدام انجمن موثر واقع شده و با اقدامات کارشناسی آب در برکه ها جاری گردید. اعضای انجمن به دنبال اطلاع از اینکه تعداد دیگری از ماهیان در پایین سد به همان مشکل دچار شده اند، به دنبال رایزنی با کارشناسان بر آن شدند تا ماهیان را از برکه منتقل کنند. که پس از دو روز تلاش سرانجام تعدادی نزدیک به ۷۰۰۰ قطعه ماهی به طور موقت به محل امنی منتقل گردید تا به محض شروع باران و جاری شدن آب در رودخانه گاران مجددا به رودخانه باز گردانده شوند.

جمع آوری قلیان

مرکز بهداشت و درمان شهرستان مریوان اخیرا به دنبال انتشار تراکت ها و نوشته هایی در رابطه با ضرر و زیان قلیان در معابر و تابلوهای اعلان عمومی، شروع به جمع آوری قلیان از قلیان فروشی های سطح شهر نموده است. خبرنگار نشریه چیا در تاریخ ۸۹/۷/۲۶ در یک تماس تلفنی با دکتر کریمی، علت این امر را از ایشان جوییا شد. دکتر کریمی در پاسخ چیا اعلام نمود که: "بارها به این افراد هشدار داده شده و حال نیز با توجه به در خواست مردم و ضرر و زیان های قلیان، مرکز بهداشت بر آن است که قلیان ها را از محل های عمومی جمع آوری نماید و هم اکنون، کارگروهی برای این امر تشکیل شده و تا به حال تعداد زیادی قلیان از چند محل شهر جمع شده است". ایشان همچنین از تشکلهای مردمی در خواست نمود که از طریق اطلاع رسانی و انعکاس این موضوع مرکز بهداشت را در این امر یاری دهنده.

نشست هم اندیشی سازمان های

مردم نهاد منطقه غرب کشور

نشست هم اندیشی سازمان های مردم نهاد منطقه و غرب کشور از سوی سازمان محیط زیست و میزانی موسسه سبز پژوهان الوند همدان برگزار شد. این نشست روز یکشنبه مورخ ۸۹/۷/۱۱ در

با گذشت یک ماه از فصل پاییز؛

جنگل های مریوان و سروآباد بی

امان در میان شعله های آتش

آمار آتش سوزی جنگل های مریوان به مرز ۵۰۰ مورد نزدیک شده است. سوزاندن جنگل های اطراف دهره تغیی، تا ۸۹/۷/۲۷ مورد ۴۹۷ است. این در حالی است که یک ماه از فصل پاییز گذشته و از گرمای هوا تا حد زیادی کاسته شده است! ادامه آمار آتش زدن جنگل های مریوان و سروآباد تا مورد ۴۸۶، در صفحه ۶ این شماره به چاپ رسیده است.

آلودگی و بوی تعفن،

اهالی کانی دینار و جوجه سازی

را به ستوه آورده است

اهالی کانی دینار و جوجه سازی بارها از بوی بد رودخانه پایین دست شکایت نموده اند و متاسفانه تا به حال دادشان به جایی نرسیده است. کسی نیست که یک بار از این مسیر عبور کرده و از بوی بد شکایت نداشته باشد. حال باید خود را جای مردمی بگذاریم که ۲۴ ساعت شبانه روز در آنجا سکونت دارند. این در حالی است که کانی دینار همین چند ماه پیش تبدیل به شهر شده و صاحب شهرداری شد. حال مردم تمام امیدشان به مسئولین است که برای حل این معضل چاره ای بیندیشند چون استشمام بوی تعفن در دراز مدت اثرات بدی از لحاظ جسمی و روانی به جای خواهد گذاشت.

علمایان در مسیر آتش

در تاریخ ۸۹/۷/۲۱ روز چهارشنبه راس ساعت ۱۳ پوشش جنگلی جاده بهرام آباد دچار آتش سوزی شد. علمایان روستای دزلی در راه برگشت به محض مشاهده آتش سوزی در محل حاضر شده و از گسترش آن جلوگیری نمودند. علمایان به عنوان یکی از افسار تاثیر گذار این بار پس از اتمام کلاس درس درختان بلوط را از سوختن نجات دادند. خوشبختانه این آتش خسارت زیادی به پوشش جنگلی این محدوده وارد نکرد. شایان ذکر است که معلمان دبیرستان های دخترانه و پسرانه در مهار آتش شرکت نمودند.



سم، سمی کهره و چنگ، چنگی یاسی...!!

تیبراهیم مهردادخی

بیرتان نایه سالی بومه لدرزه که مه گهر خوا بزانی پینجوبن چی لی هات؟! یه کی تریان که له همه مویان به تهمه نتر بیو، هله دیدایه ووتی: کوره ییوه سالی روس و گرانی و تاعونه که تان له بیز نایه، مه گهر هر خودا خوی بزانی چهنده کوژرا و چهنده له برسا موردن و چهنده تاعون قهلا چوی کردن، وه کوو لیزنه دار به سه ریه کدا که وتبون؟!

یه کیکیان له لاوه ئاخیکی دووکه لاوه هله لکیشا سم، سمی کهره و چنگ، چنگی یاسی، لم قسه و باسه من سه رمه ماسی، ئیمیه مندالیش تا ئه و ھله و ووتی ئه ری ییوه بد تالن هر باسی رابدو ده کهن و لایه رهی کون هله دده نه وه، که چی له همه مو و لایه گیان! ئه وه یانی چی؟! ووتی: روله گیان وتمان: دایه گیان! ئه وه یانی چی؟! ووتی: روله گیان ئه مه پهندی پیشینانه و له رووداویکه وه سه ره چاوهی چاودایه و که سیشمان میشی میوانی نییه و له خومان ناپرسین ئه م بهلا گهوره نه هامه تیبه چیه و سه بب کاره کهی کییه؟!

هه مو و به یک دندگ ووتیان: کام بهلا؟! ووتی: کوره ئه و بلیسه ناگرانه که وه کوو هه زدیها همه مو سه ره و سامانی ئه م خله کهی هله للووشی و دارستان و له وه رگه کانی کرد به قه ره بروت و ژینکه که مانی هله پروروزاند؟! تیکرا راچله کان و ووتیان ئه ری کورینه خو روسته م راس ئه کا، خو ئیمیه بهم هه مو و تهمه نه وه که هه مانه شتی ئاوه هامان نه دیوه و نه له باو با پیرانیشمان بیستوه، تو بلینی هو کاره کهی چ بی؟! یه کیکیان دهلى: نازانم به قه ولی و وتوان گوایه هین ئه وه نه مسال بارانی زور باریوه و گز و گیا و پووش و پهلاش زوربووه و بدده ره زدهش لدیه ک ده که وون و ئاگر بدده بی، هه مو و به جاری دهلى: په کوو لم درو زله، فیل به فیلی خوی له ژبریا چرکه چرکی پی ده که وی، خو دراوه که و جی سمه کانی دیاره، که ده چیته ژوره که دا بیو سواری ده بی و بده و ژوره که لی بی ده خوری، له ده رگای ژوره که دا داده بزی و نانی نه که که رهی تیدایه چنگی که ره ده دینی و هر به و شیوه ده گه پیته وه.

زوری پی ناچی خه سووه کهی دیته وه و سه بی ده کا گویندیزه که رویستوه ته ناو هه یوانه سواق دراوه که و جی سمه کانی دیاره، که ده چیته ژوره که ش سه بی ده کا نان و شته کانیش شیواون، زور سه ری سوور ده مینی و هه ندی بی ده کاته وه و له به ره خویه و دهلى: "سم، سمی کهره و چنگ، چنگی یاسی، لم قسه و باسه من سه رمه ماسی"، یاسی واته یاسه مهنه بیو کی.

به سالانه دا له ئاسمانه وه نه باریوه؟! بو ئاگری به ره ده داد؟!

ناله ووتی: کورینه! که مانگ دیار بیو ئه وه جهی به ئه نگووست نییه، ئهی له دایک و باب و با پیرانی خوتان نه بیستوه: پیشینان و توبانه: "سم، سمی که ره و چنگ، چنگی یاسی، لم قسه و باسه من هه رس بردنی، ئه وی که ش دهلى: کورینه ییوه له سه رمه ماسی!!".

روز جهانی کاهش اثرات بلایای طبیعی چه روزی است؟

مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۲۲ دسامبر ۱۹۸۹ میلادی یا تصویب قطعنامه ای دومین چهارشنبه اکتبر هر سال را «روز جهانی کاهش اثرات بلایای طبیعی» نامگذاری نمود. لازم به یادآوری است این روز مصادف است با سالروز زلزله عظیم کانتو در سال ۱۹۲۳ که شهر توکیو را ویران ساخت. این زلزله موجب شد بیش از ۱۴۰ هزار نفر کشته و بیش از نیمی از بنایها ویران شده با در آتش بسوزند.

دیر کل سازمان ملل متحد در پیامی به مناسب روز جهانی «کاهش بلایای طبیعی» اعلام کرد که ترمیم پذیری و مقاوم سازی شهرها، راهکار اصلی در کاهش بلایای طبیعی است.

«بان کی مون»، در این پیام خاطر نشان کرد: بلایای طبیعی باعث کشته شدن تعداد زیادی از سکنه زمین می شود، اما راهکار اساسی در کاهش تعداد کشته شدگان مقاوم سازی و ترمیم پذیری ساختمان ها در مناطق پر خطر است. این مقاوم سازی می تواند در مقابل سیلاب ها، زمین لرزه ها، طوفان ها، آتش سوزی چنگل ها و سایر بلایای طبیعی صورت گیرد. با توجه به اینکه تغییرات جوی به شدت بر زمین اثر گذاشته است، این روند می تواند به کاهش تلفات جمعیت در مناطق آسیب پذیر کمک کند.

دیر کل سازمان ملل متحد خاطر نشان کرد: بسیاری از شهرهای واقع در سواحل، در مقابل طوفان ها، سونامی و امواج بلند در معرض خطر هستند. همچنین بیش از یک میلیارد سکنه آسیا در یکصد کیلومتر خط ساحلی زندگی می کنند و دو سوم جمعیت آمریکای لاتین و کارائیب در ۲۰۰ کیلومتر خط ساحلی اقیانوس آرام و حوزه دریای کارائیب ساکن هستند. این مناطق جز پر خطر ترین نواحی در جهان هستند.

بان کی مون یادآور شد: خوشبختانه مردم و مسئولان هم اکنون می دانند که چگونه باید با این روند مقابله کنند. راهکارهایی همچون مقاوم سازی ساختمان ها، احداث سیل بندها و مواردی این چنینی از تلفات ناشی از وقوع بلایای طبیعی کاسته است به طوری که در ماه مه سال گذشته با حضور کشورهای جهان در کمپین جهانی مقاوم سازی ساختمان ها و شهرها در مقابل بلایای طبیعی که توسط سازمان ملل متحد صورت گرفت، راهکارهای جالب و مهی پیشنهاد شد. حال اینکه باید از خود برسیم، آیا ما آمادگی لازم در مقابل وقوع بلایای طبیعی را داریم و اگر سیل یا زلزله ای رخ دهد، شهری که در آن ساکن هستیم، تاب و تحمل محافظت از ما را در مقابل این رخداد طبیعی دارد؟



مدیریت واحد شهری و نقش آن در جامعه

"مختر ناصری"

اوقات فراغت غنی شده و با برنامه را در بین شهروندان ترویج داد. حفظ و صیانت آثار کهن و تاریخی که نشانگر تمدن نیاکان ماست یا احداث مساجد، موزه ها و دیگر اینه همچون دانشگاه ها، فرهنگسراها، تالارها و نگارخانه ها نیازمند برنامه ریزی است و انجام آن مسلمان ارتقای فرهنگ شهری را به همراه دارد و در کار این کار باید به ساخت کالبد شهر نیز پرداخت. کالبد شهر را مردم می سازند، پس مدیریت واحد شهری باید مراقب باشد تا افاده و نهادهایی که در ساخت و سازها نقش و نظرات دارند و سیمای شهر را شکل می بخشند، طوری عمل نمایند تا ساخت و ساز آنان مطابق با ویژگی های فرهنگی شهر باشد و ارزش های شهری و سیمای فرهنگی آن دچار آشفتگی نگردد.

مدیریت واحد شهری برای رونق بخشیدن به فعالیت در شهرها باید تسهیلات ایجاد کند و هر جا فرسودگی، تخریب و هرز رفتن منابع فرهنگی و تاریخی در شهر قوت گیرند و گسترش یابند، باید منابع از فرسودگی، تخریب و هرز رفتن منابع فرهنگی و تاریخی موجود در شهر شوند.

فرهنگ یکی از مقوله های بنیادین زندگی انسانی است که اساس و پایه بسیاری از ساختارهای اجتماعی است. فرهنگ مجموعه ای از ارزش ها، باورها، آداب و رسوم زندگی، ابزارها و فنون مختلف و حتی نوع پوشش و مسکن انسان هاست.

مدیریت واحد شهری باید ساز و کارهایی را در این مورد طراحی کند که علاوه بر تولید درآمد و سود، شهر وندان را به گونه ای هدایت کند تا میان کسب منفعت بیشتر و یا حفظ هویت تاریخی و فرهنگی یکی را فدای دیگری نکند و افزایش احساس تعلق آنان به شهر و منابع موجود در آن را ایجاد نمایند، زیرا مردم نباید تنها در فکر سود بردن از منابع شهر باشد بلکه باید با شهر و سیمای آن و فضاهای عمومی موجود را در آن رابطه احساسی و شناختی برقرار کنند و عناصر مادی شهر برایشان بخشی از هویت و معنای زندگی را تشکیل دهد.

مدیریت واحد شهری در ایران پیش از آن که به موضوع گردشگری و توسعه آن بیندیشد باید به حفظ و انسجام اجتماعی و فرهنگی شهر توجه کند و میزان مشارکت و همکاری مردم را در اداره شهر توسعه دهد و در غیر در این صورت هر برنامه ای اگر با توجه به نیاز مردم و فرهنگ آنان به خوبی انجام نگیرد در آنان احسان جدایی از مدیران را ایجاد کرده و آنان را به سوی گریز از مشارکت و همکاری می کشند. مدیران شهر باید با افزایش همکاری و مشارکت خود و ایجاد تسهیلات در امور مردم اعتماد مردم را به کارهایی که انجام می دهند کسب کنند و با حمایت آنان و کسب همکاری و مشارکت با مردم، آنان را در جهت فرهنگ شهری مناسب هدایت نمایند.

بسیاری دیگر نیز نه تنها محافظت نمی گردد بلکه مورد هجوم و غارت افراد سودجو قرار می گیرند. فقدان نظام مدیریت واحد شهری بافت های تاریخی را با تهدید جدی رو به رو می سازد.

ارایه طرح ها و مجوز برای ساخت و سازهای قانونی (یا مانع شدن از ساخت و ساز غیرقانونی)، فقدان آموزش و تغییر محله های تاریخی به بافت مهارجشین می تواند عامل تخریب بنای تاریخی باشد. مدیریت واحد شهری در ساخت شهرها جایگاهی محرومی و تعیین کننده دارد و بدون وجود مدیریت واحد شهری انجام هر کاری آب در هاون کوفتن است.

برای فرهنگی کردن یک شهر مدیران شهری باید دست به دست هم دهنده و در لوای مدیریت واحد شهری در خدمت مردم باشند. یک شهر فرهنگی با مردم فرهنگی مطالبات زیادی دارد که این مطالبات بدون مدیریت شهری واحد جایگاهی جدی نمی باید و برای ارتقای



نمایی از یکی از مطالبات ایجاد کنندگان شهری از مدیران شهری اینجا نمایند.

فرهنگ شهری به تنهایی توانایی ندارد. انسجام و همبستگی، تعامل و پیاده کردن نظام شهری در شهر نیازمند مدیریت واحدی است و این تنها در صورت انجام می پذیرد که فرهنگ مدنی در شهر ایجاد شود. **فرهنگ مدنی** فرهنگی است که در آن دو گونه اعتماد وجود دارد: یکی اعتماد شهر وندان به یکدیگر و دیگری اعتماد متقابل آنان با مدیران شهری.

در صورت وجود اعتماد دوست که توان مدیران در پیاده کردن اهداف شان افزایش می باید و از بسیاری از هزینه ها به سبب مشارکت و حضور مردم کاسته می شود.

در شهری که فضیلت، فرهنگ مدنی نیست بی اعتمادی میان عناصر تشکیل دهنده جامعه موجب می شود تا هزینه های حکمرانی شهری افزایش یابد و جریان اداره امور به مساله ای پیچیده و سودگرم بدل شود.

پس به لحاظ ضرورت توسعه شهری و برای بهبود و رونق وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شهرها باید برنامه ریزی کرد و این برنامه ریزی بیش از همه باید معطوف به شیوه های زندگی شهر شنیدن و فرهنگ شهر نشینی آنان باشد.

به عبارت دیگر باید قواعد درست تهیه مسکن، فعالیت های اقتصادی سالم، ارتباطات و حمل و نقل درست و به سامان و

بحث مدیریت واحد شهری و نقش آن در ابعاد مختلف زندگی شهری از بحث های مهمی است که می تواند ما را در رسیدن به یک توسعه موزون و پایدار یاری رساند.

فرهنگ یکی از مقوله های بنیادین زندگی انسانی است که اساس و پایه بسیاری از ساختارهای اجتماعی است. فرهنگ مجموعه ای از ارزش ها، باورها، آداب و رسوم زندگی، ابزارها و فنون مختلف و حتی نوع پوشش و مسکن انسان هاست.

فرهنگ را برو گروه مادی و معنوی می توان تقسیم کرد. فرهنگ مادی به دستاوردهای مادی یعنی ابزار و ادوات و فن آوری مربوط می شود و فرهنگ معنوی شامل اندیشه ها، باورها و ارزش ها و به طور کلی دستاوردهایی غیر مادی بشاست.

آن چه شهرها را از یکدیگر متمایز می سازد فرهنگ هایی است که هر شهر در خود دارد. بعضی از آن شهرها، شهرهای فرهنگی هستند و بعضی، فرهنگ شهری دارند.

برای بیان تفاوت آن ها باید گفت که شهر فرهنگی شهری است که حامل تمدن و فرهنگ دیرینه است، شهری است که خصوصیات و عناصر فرهنگی خود را در خود جای داده است و از این نظر برای مردم تمام جهان ارزشمند است. اما آن چه حایز اهمیت است فرهنگ شهری است.

این فرهنگ شهری است که با مجموعه ای از هنچارها، ارزش ها و باورها نوع زندگی انسان را در شهر تعیین می کند یا با اجرای اعمال فیزیکی در فضای شهر، نمادهایی را با معانی خاص برای شهرنشینان تداعی کرده، حس تلق، خاطره ایگزی و احساس رضایت مندی از زندگی در شهر خود را در آنان ایجاد می کند.

همچنین این فرهنگ شهری است که با منابع فرهنگی شهر از قبیل: بنای تاریخی، خرد فرهنگ ها و صنایع دستی، آداب و رسوم، فولکلور و متابعی که زاده زیست بوم شهری است، ارزش و اعتبار می بخشد و سبب توسعه اجتماعی و سیاسی جوامع شهری می شود.

از آنجا که بخش عمده مشکلات و نابسامانی های موجود در اداره شهر حاصل عدم توافق یا بی توجهی شهروندان به شیوه های عقلانی زندگی در شهر است، بسیاری از کارشناسان بر این باورند که باید فرهنگ شهری را آموزش داد و این کار نیاز به یک مدیریت کارآمد و دقیق بر منابع فرهنگی شهر دارد.

شهر نمی تواند شهری فرهنگی باقی بماند مگر آن که مدیریت شهری بر عناصر فرهنگی آن شهر مدیریت کند و آن را به یک سرمایه فرهنگی بدل سازد. بسیاری از شهرهای کردستان دارای گونه ای از معماری، بنایها و فضاهای بسیار تاریخی و جاذبند که تعدادی از آن ها از سوی مدیریت شهری، کنترل و ساماندهی و نگهداری می شوند.



آتش سوزی جنگل‌های مریوان و سروآباد همچنان ادامه دارد

آتش سوزی جنگل‌های مریوان و سروآباد از موز ۴۸۶ مورد گذشت. یک ماه از فصل پاییز هم گذشت. اما جنگل‌های مریوان و سروآباد بی امان در آتش می سوزند. ادامه‌ی آمار آتش سوزی دو هفته گذشته در جنگل‌های مریوان و سروآباد به شرح زیر می باشد:

ردیف	نام محل	تاریخ	ردیف	نام محل	تاریخ
۴۱۹	جنگل‌های روستای سیاناو	۸۹/۷/۹	۴۵۳	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷
۴۲۰	پشت محله‌ی ترخان آباد	۸۹/۷/۹	۴۵۴	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷
۴۲۱	پشت قبر درویش مریوان	۸۹/۷/۹	۴۵۵	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷
۴۲۲	جنگل‌های روستای بیله	۸۹/۷/۱۰	۴۵۶	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷
۴۲۳	اطراف روستای نگل	۸۹/۷/۱۰	۴۵۷	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷
۴۲۴	جنگل‌های روستای کولان	۸۹/۷/۱۰	۴۵۸	جنگل‌های روستای یله و شکین	۸۹/۷/۱۷
۴۲۵	پوشش جنگلی روستای کولان	۸۹/۷/۱۱	۴۵۹	جنگل‌های روستای نستان	۸۹/۷/۱۷
۴۲۶	پوشش جنگلی روستای نی	۸۹/۷/۱۱	۴۶۰	جنگل‌های روستای دله مزر	۸۹/۷/۱۷
۴۲۷	پوشش جنگلی روستای نستان	۸۹/۷/۱۱	۴۶۱	جنگل‌های روستای جولان ده	۸۹/۷/۱۷
۴۲۸	پشت روستای درتفنی	۸۹/۷/۱۱	۴۶۲	جنگل‌های روستای سرومال	۸۹/۷/۱۷
۴۲۹	پشت روستای کولان	۸۹/۷/۱۱	۴۶۳	پوشش جنگلی ترخان آباد	۸۹/۷/۱۷
۴۳۰	کانی چنار مریوان	۸۹/۷/۱۱	۴۶۴	جنگل‌های روستای نیاوا	۸۹/۷/۱۸
۴۳۱	پوشش جنگلی روستای کولان	۸۹/۷/۱۱	۴۶۵	جنگل‌های روستای رزاو	۸۹/۷/۱۸
۴۳۲	پوشش جنگلی روستای بایوه	۸۹/۷/۱۱	۴۶۶	جنگل‌های روستای نیاوا	۸۹/۷/۱۸
۴۳۳	پوشش جنگلی روستای موسک	۸۹/۷/۱۱	۴۶۷	جنگل‌های روستای هزار خانی	۸۹/۷/۱۸
۴۳۴	پوشش جنگلی روستای کولان	۸۹/۷/۱۱	۴۶۸	جنگل‌های روستای محمده	۸۹/۷/۱۸
۴۳۵	پوشش جنگلی روستای بوربر	۸۹/۷/۱۱	۴۶۹	جنگل‌های روستای نیاوا	۸۹/۷/۱۸
۴۳۶	پوشش جنگلی روستای دزلی	۸۹/۷/۱۱	۴۷۰	جنگل‌های روستای گوشت خانی	۸۹/۷/۱۸
۴۳۷	پوشش جنگلی روستای کولان	۸۹/۷/۱۱	۴۷۱	جنگل‌های روستای شارانی	۸۹/۷/۱۸
۴۳۸	پوشش جنگلی روستای باشماخ	۸۹/۷/۱۵	۴۷۲	جنگل‌های روستای پیران	۸۹/۷/۱۸
۴۳۹	پوشش جنگلی روستای در گاشیخان	۸۹/۷/۱۵	۴۷۳	جنگل‌های روستای بیله	۸۹/۷/۱۸
۴۴۰	پوشش جنگلی روستای ترخان آباد	۸۹/۷/۱۵	۴۷۴	جنگل‌های تفریحگاه گولبن	۸۹/۷/۱۸
۴۴۱	پوشش جنگلی روستای بیله	۸۹/۷/۱۵	۴۷۵	جنگل‌های روستای نگل	۸۹/۷/۱۸
۴۴۲	پوشش جنگلی شهر سرو آباد	۸۹/۷/۱۵	۴۷۶	جنگل‌های روستای برقورو	۸۹/۷/۱۸
۴۴۳	پوشش جنگلی پشت محله‌ی دارسیران	۸۹/۷/۱۵	۴۷۷	جنگل‌های روستای	۸۹/۷/۱۸
۴۴۴	پوشش جنگلی پشت محله‌ی ترخان آباد	۸۹/۷/۱۶	۴۷۸	تپه بازرگان مریوان	۸۹/۷/۱۹
۴۴۵	پوشش جنگلی روستای بیله	۸۹/۷/۱۶	۴۷۹	جنگل‌های گردنه‌ی تی تور	۸۹/۷/۱۹
۴۴۶	پوشش جنگلی پشت محله‌ی ترخان آباد	۸۹/۷/۱۶	۴۸۰	جنگل‌های روستای اسراؤا	۸۹/۷/۱۹
۴۴۷	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷	۴۸۱	جنگل‌های روستای برقورو	۸۹/۷/۱۹
۴۴۸	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷	۴۸۲	پوشش جنگلی روستای درناخی	۸۹/۷/۲۲
۴۴۹	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷	۴۸۳	پوشش جنگلی روستای گویزه کویره	۸۹/۷/۲۲
۴۵۰	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷	۴۸۴	پوشش جنگلی روستای دگاگا	۸۹/۷/۲۲
۴۵۱	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷	۴۸۵	پوشش جنگلی روستای ملا قوبی	۸۹/۷/۲۳
۴۵۲	پوشش جنگلی اطراف کانی دینار	۸۹/۷/۱۷	۴۸۶	پوشش جنگلی روستای نیاوا	۸۹/۷/۲۳



جۆلانه

پايزز!

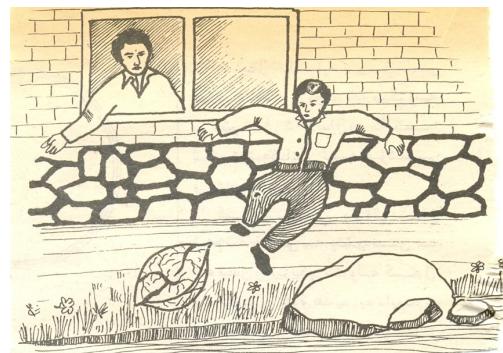
پايززه، پايززه

سروشت مەلولول و زيزه
وەرزى پايزز وەك جاران
دەيھىنى بەفرو باران،
گەلای دار دەوەرەنی
بەرگى هەزار دەدرەنی
گەردەلولول و باو بۆران
ئەيگۇرى رەنگى ئاسمان
بۇنى خاكى دواى باران
ئەپژىتە لۇوتى هەموان
جەبار ساپىر

چەقالەكە هەلدا، تا لاي بەرئاوى
حەوشەكە رتاندى. باوکىشى لە داخا
لەقەيەكى پىداداۋ نوقمى تەپەپى دەورى
بىرەكەي كرد. ماوهىدەك تىپەپى، منالەكە
چەقالە قۆخى لە ياد بىرەوە. تا رۆزىكە لە
گەل مندالان يارى دەكىد، باوکى بانگى
كىد. هات بۇ لاي باوکى.

باوکى بىتى وت: كۈرم تەماشا كە ئەوە
چىيە؟ منالەكە تەماشاي ئەو لاي كرد،
بىنى دوو گەلای كەسکى چۈلە
عەرزەكەيان درېببۇو، سەريان دەر كەرببۇو.
منالەكە وتى: گىايدە. باوکى وتى: نە، گىا
نېيە، ئەمە دارە، خەلەپى كەردووە. لە ناو ئەو
چەقالە قۆخەوە دەر ھاتووە كە تو نەت
توانى بە دان و لەقە و كۆچك بىشكىنى.
چەقالە قۆخى تەوس و قايىم دىسان
ھاتووە يادى منالەكە. ئەوەي نەيتوانى بۇو
بە هيچ شىۋەيەك بىشكىنى، كاتى كەوتە
جيى تايىبەتى خۆى، توپىكلى سفت و
پىنهوى شەق دا و عەرزى درېپىدا و شىن
بۇو. بە شىۋەي نەونەمامىتىكى جوان سەرى
دەر كردا!

يەلماز گۆنای
وەرگىپ: مەنسۇر ئەرەدەلان



منالىكى چۈلە چەقالەقۆخىتكى
نابووه دەمەيەوە. ئەيوىست بە ددان
بىشكىنى. باوکى چاوى لى بۇو، وتى
كۈرم... چەقالەقۆخ بە ددان ناشكى. دانات
خراپ ئەكا. منال وازى نەھىيەنا. پەيتا پەيتا
ھىزى لى دەدا. چەقالەقۆخى گەرنج گەرنج
لە ژىر ددانى مندالە بى گويىكەدا، ھەل
دەخلىسىكا و نەك ھەر نەددەشىكا، بەلکۇو
ئىشى گەياندە دەمەي منالەكەش. بۆيە
دەستى بە دەمەيەوە گەرت. باوکى وتى:
چەقالە قۆخ زۆر قايىمە، ددانات حەيفە.
منالەكە ھەر گويى نەدا. رقى لە ناوکە قۆخ
ھەستابوو. بە خۆى وت؛ دەبى ھەر
بىشكىنىم. چەقالەكە خستە سەر
عەرزەكە و بە لەقە نىشته سەرى. بەلام
ھەر نەشىكا و نەشىكا. منالكە بە
چەقالەكە وت؛ من لە تو بە گىرترەم، ھەر
ئەتشكىتىم. ئەمجار بەردىكى پەيدا كرد و
لە چەقالەكە بەر بۇو. بەلام ھەر جارەو
چەقالەكە وەك ماسى دەر ئەپەپى. باوکى
ھەم دوبوارە بانگى كۈپەكە دايىھە.
منالەكە بە تۈۋەپەيەوە، شەقىكى لە



شماره تماس: ۰۹۱۸۵۱۵۲۴۸۸



... به جنگ آتش و گرما رفتید، تا جنگل ها و طبیعت زیبای شهرمان را همچنان سبز نگه دارید!

آزاد نامداری - آزمایشگاه پارس

هستند کسانی که از بسیاری که دارند اند کسی می دهد آن هم برای نام و این خواهش پنهان بخشش آن ها را آلوهه می کند و هستند کسانی که اند کسی دارند و همه را می دهند، "این کسان به زندگی و برکت زندگی ایمان دارند و دستشان هرگز تهی نمی شود. هستند کسانی که با شادی می دهند و پاداش آن ها همان شادی است و هستند کسانی که با درد می دهند و آن درد تعییدی برای آن هاست و هستند کسانی که مال خود را می دهند و از این بخشش دردی نمی کشنند، حتی شادی هم نمی خواهند و نظری به ثواب هم ندارند. اینان از آنچه دارند می دهند همان گونه که ریحان عطر خوش خود را در فضای دشت ها می پراکند. با دست این کسان است که خداوند سخن می گوید و از پس چشم این کسان است که او به زمین لبخند می زند. بخشش در برای خواهش تکوست اما بخشش بی خواهش و از روی دانش نکوت.

آیا چیزی هست که بتوانی دادنش را دریغ کنی؟ هر آنچه که داری روزی داده خواهد شد پس همین امروز بد تا فصل دهش از آن تو باشد نه از آن میراث خواران! تو بارها می گویی "خواهم داد اما به آن کس که سزاوار باشد" بی گمان آن کس که سزاوار دریافت روزها و شب های خود باشد، سزاوار دریافت بخشش تو نیز هست و آن کس که سزاوار نوشیدن از دریای زندگی بوده است، سزاوار است که جام خود را از جوی باریک تو پر کند. پس کاری کن که خود سزاوار دادن و دارای دست بخشش باشی زیرا که به راستی زندگی است که به زندگی می دهد تو که خود را دهنده می پنداری شاهدی یعنی نیستی و شما ای گیرنده گان و ای شما که همه گیرنده اید منت مکشید میباشد باری بر گردن خود و بر گردن دهنده بگذارید. همراه دهنده با بال های بخشش او پرواز کنید. این شما احصای همیشه سبز انجمن هستید که بی خواهش و از روی دانش، روح زندگی را به طبیعت زیبای شهرمان باز گردانید و در گرمای سوزناک تابستان با گذشت از وقت کاری و خانوادگی خود به جنگ آتش و گرما رفتید تا جنگل ها و طبیعت زیبای شهرمان را همچنان سبز نگه دارید به این امید که ما هم یاد بگیریم با رعایت حق و حقوق شهرمندی جوابگویی زحمات شما و شهرمندی مفید برای شهرمان باشیم. بدین وسیله سومین سال انتشار چیا را به شما عزیزان ببریک می گوییم.

"بی" ئه گهر کوردى، ئه گهر فورسى "بیا"!

په چه یی په رچه می و، پرچی سیا
هه ر دلیی مانگه شه وه، کولمی تیا

لا ده ده سرۆ که بی هه وری له جه بین
دەر کەوی شەمس و قەمەر، نور و زیبا

لیوی تو ناوی بەقا، من خزرم
فەیزى تو رە حەمەت و من، سەزو زە گیا

مە مخەرە ھاوی بی ھە ولی فیراق
دەستی من دامەنی تو، رۆزى قیا

"گیل" ئه گهر تور کی، "تە عال" ئەر عەر بی
"بی" ئه گهر کوردى، ئه گهر فورسى "بیا"!

سەری فە رەhadم و، دەندووکى قولنگ
دەستی مە جنوونم و، دامیتى چیا

خاتری زاھیدی خالی، خالی
نییه، ئەلبە تە، لە بیتیکى ریا

دوور لە تو ئىدی مە پرسە، قوربان
حالى "نالى" كە نە مرد و نە ژیا!

"مامۆستا نالى"

- همین را کم داشتیم که در تعاقونی مسکن مهر با اعصاب آن بی مهری شود و شخصی با سو استفاده از منصب خود اقدام به دستکاری پرونده ها و فروش بعضی از پلاک های آماده کندا!

(فرهاد)

- چراغ های راهنمای چهار راه بایوه از سمت شمال وضوح دید ندارند. لطفاً راهنمایی و رانندگی آن ها را ساماندهی نماید.

(حیدر کریمی)

- شهرداری مریوان تا کی کوچه های وحشتناک محله مسجد هزاره را به حال خود می گذارد؟

(آرام چ)

- راهنمایی و رانندگی چرا اجازه می دهد رانندگان مختلف، شب ها مسیر خیابان شبرنگ - چهار راه بایوه را دو طرفه کنند؟ مگر قوانین رانندگی فقط در طول روز قابل اجراست؟!

(آکو مرادی)

- اداره راه و ترابری زمان مشخصی را برای پروژه جاده گاران اعلام نماید. چند ده سال دیگر مردم منطقه سرنشیو و کوماسی و رانندگان مظلوم آن مسیر زجر آن جاده را به جان بخندند؟

(سید امجد پیر خضرانیان)

جدید ترین پوشش نماهای داخل و خارج ساختمان

- زیبندی نمای داخل و فارج ساختمان
- عایق حرارتی و میتوتی
- اجرای آسان
- قابلیت شستشو

ئارژنگ

آدرس: سه راه بعزمیستی دفتر تزئیناتی و دکوراسیون ئارژنگ

۹۱۸۸۷۶۴۸۴۶

Email:arzhng_m@yahoo.com